

Kokoustiedot

Aika 01.10.2020 torstai klo 15:06 - 16:13

Paikka Valtuustotalo, Lautakuntien kokoushuone, Suokatu 42, 3 krs sekä etäyhteys*

Lisätietoja

Saapuvilla olleet jäsenet

Hannu Kananen, puheenjohtaja
 *Jukka Hyttinen, varapuheenjohtaja
 *Kari Heikura
 *Sakari Laitinen
 *Veli-Matti Lammentausta
 Tapani Mannila
 Päivi Marttila
 Pirjo Nissinen
 Riitta Renvall
 Kaija Viljakainen

Muut saapuvilla olleet

Saija Pöntinen, palvelupäällikkö
 *Tiina Kaartinen
 Hanna Kisonen, suunnittelija
 Mari Karttunen, palveluneuvoja
 *Arto Ryhänen, toimitusjohtaja

esittelijä
 kaupunginhallituksen edustaja
 muu osallistuja
 pöytäkirjanpitäjä
 muu osallistuja, klo 16 saakka

Asiat 10 - 16 §

Allekirjoitukset

Hannu Kananen
puheenjohtaja

Mari Karttunen
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan tarkastus

Kuopion kaupungin ympäristön palvelualueella, (Suokatu 42), 1-10.2020

Riitta Renvall

Kaija Viljakainen

Pöytäkirja on ollut yleisesti nähtävänä

Tarkastettu pöytäkirja on yleisesti nähtävänä Kuopion kaupungin verkkosivuilla
www.kuopio.fi/paatoksenteko 2.10.2020

Mari Karttunen
pöytäkirjanpitäjä

Muutoksenhakukiellot

Kuntalain 136 §:n mukaan ei oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta voi tehdä
§:ien 10 – 16 osalta, koska päätökset koskevat vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Käsitellyt asiat

Nro	§	Liite/ viite*	Otsikko	Sivu
1	10 §		Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
2	11 §		Pöytäkirjantarkastajat	5
3	12 §	1-5	Luonnos jätetaksaksi 1.1.2021 alkaen	6
4	13 §	6	Luonnos kunnan toissijaiselle vastuulle kuuluvan jätteen taksaksi 1.1.2021 alkaen	14
5	14 §	7	Jätehuoltoviranomaisen asiakaspalvelun ja sidosryhmäyhteistyön kehittäminen	20
6	15 §	8	Toiminnan suunnittelu ja talousarvion 2021 valmistelutilanne	22
7	16 §	9-11	Jätelautekunnan tiedonannot 1.10.2020	26

Muutoksenhaku

10 §

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**Päätösehdotus**

Puheenjohtaja

Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Merkitään, että varsinaisista jäsenistä kokouksesta oli poissa Sari Vuorinen.

11 §

Pöytäkirjantarkastajat

Päätösehdotus

Palvelupäällikkö Saija Pöntinen

Valitaan pöytäkirjantarkastajat. Vuorossa ovat jäsenet Riitta Renvall ja Kaija Viljakainen.

Päätös

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Riitta Renvall ja Kaija Viljakainen.

Luonnos jätetaksaksi 1.1.2021 alkaen

Palvelupäällikkö Saija Pöntinen
Alueelliset jätehuollon viranomaispalvelut

Kunnan ensisijaiselle vastuulle kuuluvan jätehuollon taksa

Jätelain 32 §:n mukaisesti kunta vastaa asumisessa sekä kunnallisessa hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvän yhdyskuntajätteen jätehuollosta. Lisäksi kunta vastaa liikehuoneistoissa syntyvän yhdyskuntajätteen jätehuollosta, kun jäte kerätään yhdessä em. jätteiden kanssa.

Kunnan on perittävä jätelain 78 §:n mukaisesti järjestämästään jätehuollosta jätemaksua, jolla katetaan sille jätehuoltotehtävien hoitamisesta aiheutuvat kustannukset. Jätelain 79 §:n mukaan jätemaksun perusteista määrätään kunnan (kunnan jätehuoltoviranomaisen) hyväksymässä jätetaksassa.

Jätemaksuilla katetaan kunnallisen jäteyhtiön, JäteKukon, järjestämät yhdyskuntajätehuollon palvelut, kuten jätteiden keräys, kuljetus ja käsittely, viestintä ja palveluneuvonta sekä jätehuollon kehittäminen. Jätemaksuilla katetaan myös lakisääteisten jätehuollon viranomaistehtävien hoitaminen eli Savo-Pielisen jätelausKunnan kustannukset.

Jätetaksan mukaisten maksujen on jätelain 78 §:n mukaan vastattava kunnan tarjoamaa jätehuollon palvelutasoa ja mahdollisuuksien mukaan kannustettava jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämiseen sekä etusijajärjestyksen mukaiseen jätehuoltoon.

Taksan valmistelu ja päätöksenteko

Laskelmat eri jätehuoltopalvelujen kustannuksista on tehty kunnallisessa jäteyhtiössä. Laskelmat perustuvat sekä yhtiön itse toteuttamien että sen kilpailuttamien palvelujen kustannuksiin. Taksa on valmisteltu näiden laskelmien pohjalta jätelausKunnan viranhaltijoiden toimesta tehden yhteistyötä jäteyhtiön kanssa.

JätelausKunta voi jätelain sallimissa puitteissa itsenäisesti määritellä maksupolitiikan ja maksujen nimikkeet, kohteet ja suuruuden. LausKunta ei voi kuitenkaan hyväksyä laillisesti taksa, jolla ei katettaisi kunnallisen jäteyhtiön toimintaa jätelain, yhtiöjärjestyksen ja osakassopimuksen nojalla. Jäteyhtiö toimii tehdyn osakassopimuksen mukaisesti omakustannusperiaatteella eli kaikki kustannukset katetaan jätemaksuilla. Yhtiö ei jaa omistajakunnilleen osinkoa.

01.10.2020

Jätelautakunnan alaisuudessa toimiva viranhaltija määrää jätemaksut kiinteistön haltijoille jätetaksan mukaisesti siten kuin jätelain 81 §:ssä säädetään. Jätemaksut suoritetaan jäteyhtiölle, joka toimii jätelautakunnan lukuun hoitaen laskutuksen ja maksukertymien seurannan.

Käsittelyssä on nyt taksaluonnos. Kuntalaisille ja muille, joihin asia voi vaikuttaa, varataan hallintolain 41 §:n mukaiset vaikutusmahdollisuudet taksaan. Tarpeellisten muutosten jälkeen 1.1.2021 voimaan tuleva taksa tuodaan hyväksyttäväksi jätelautakuntaan.

Yleistä taksamuutoksista

Savo-Pielisen jäteautakunnan alueella jätetaksan mukaisten maksujen yleinen taso on parina viime vuonna pysynyt ennallaan tai laskenut. Erityisesti maksutasoa alennettiin vuonna 2019, kun hyötyjätteiden tyhjennyshintoja laskettiin voimakkaasti. Nyt jätemaksujen tasoa on kuitenkin nostettava. Jätehuollon vuosikustannuksiin tulee asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöille jätehuollon järjestämistavasta riippuen noin 2-9 %:n korotus.

Taksan korotustarvetta aiheuttavat niin lainsäädännön aiheuttamat toimintaympäristön muutokset kuin palvelujen kustannusten nousukin. Lainsäädännöllä on rajattu kunnan vastuuta jätehuollossa ja samalla kavennettu kuntiin sidosyksikköasemassa toimivan jäteyhtiön mahdollisuuksia toimia markkinoilla. Erityisesti katteellisen yritysmyyntin voimakas supistuminen on pienentänyt Jätekukon tulosta merkittävästi. Samalla kustannusten nousua on aiheuttanut sekä jätteen käsittelyn kallistuminen että viime vuosina tehdyt parannukset palvelutasoon jätelautakunnan määrittelemän palvelutason mukaisesti.

Kaiken kaikkiaan Jätekukon toteuttamien jätehuoltopalvelujen arvioidut kustannukset vuodelle 2021 ovat noin 18 770 000 euroa, kun otetaan huomioon kaikki nykyiset kunnan ensisijaiselle ja toissijaiselle vastuulle kuuluvan jätehuollon kustannukset sekä sidosyksikköpalvelujen kustannukset. Jätetaksan korotuksilla arvioidaan kerättäväksi toteutuvien palvelujen määrästä riippuen 800 000-900 000 euroa eli kyseessä on noin 4-5 %:n tasokorotus.

Jätetaksan rakenne ja hinta-alueet

Jätetaksan rakenne kotitalouksilla pysyy ennallaan. Kotitalouksien jätemaksu koostuu 1) asuinhuoneisto- ja vapaa-ajan asuntokohtaisesta perusmaksusta ja 2) järjestetyn jätehuollon maksusta. Järjestetyn jätehuollon maksu on maksu jäteastioiden tyhjennyksistä taikka aluekeräyspisteen tai korttelikeräyksen käytöstä. Lisäksi erikseen on määriteltä lisäpalvelumaksut ja lajitteluasemien vastaanottomaksut.

Jätehuollossa yhteistyötä tekeviin kuntiin on tarkoituksenmukaista hyväksyä mahdollisimman pitkälti sama taksa. Jos kuitenkin jätehuollon kustannukset poikkeavat paljon eri kuntien välillä, ovat alueittaiset erot taksassa perusteltuja. Jätelautakunnan toiminta-alueella kaikissa kunnissa on käytössä yhtenäiset perusmaksut, aluekeräyspistemaksut ja lajitteluasemien vastaanottomaksut. Sen sijaan jäteastioiden tyhjennyshinnoissa on voimassa kaksi hinta-aluetta: 1) Kuopio, Siilinjärvi ja Pieksämäki ja 2) muut kunnat. Hinta-alueet perustuvat kilpailutettujen kuljetushintojen eroihin, ja tämä hinnoittelun periaate säilytetään ennallaan.

Perusmaksu

Perusmaksussa on kolme eri maksuluokkaa. Vakituksilla asunnoilla on kaksi eri maksuluokkaa, ja maksun suuruuteen vaikuttaa se, lajitellaanko kiinteistöllä biojätteet. Vapaa-ajan asunnoilla on yksi maksuluokka.

Perusmaksu koostuu perusosasta ja jätelautekuntaosasta. Perusosalla katetaan Jäte-
kukon ylläpitämisen, kaikkien kotitalouksien käytössä olevan palveluverkoston ja vies-
tinnän kustannuksia. Perusmaksun jätelautekuntaosalla katetaan yhteisen jätehuol-
toviranomaisen eli jätelautekunnan toiminta.

Perusmaksulla katettavia Jäte-
kukon palveluja ovat vaarallisten jätteiden keräys, lajit-
teluasemien rakenteet ja ylläpito sekä Rinki-ekopisteverkostoa täydentävät ekopis-
teet. Näistä erityisesti lajitteluasemien kustannukset ovat vähitellen kasvaneet, kun
uusia lajitteluasemia on rakennettu ja entisten rakenteita uudistettu. Samoin lajitte-
luasemien ylläpitokulut ovat kasvaneet. Lisäksi vaarallisten jätteiden käsittelykus-
tannukset ovat kohonneet.

Perusmaksulla katetaan kokonaisuudessaan myös Jäte-
kukon viestintä eli asiakkaita
varten eri kanavissa tarjottava yleinen tiedotus ja jäteneuvonta esimerkiksi kouluis-
sa, päiväkodeissa ja eri tilaisuuksissa. Myös nämä kustannukset ovat hieman kohon-
neet. Aikaisemmin perusmaksulla on katettu lisäksi osa jätehuollon asiakasrekisterin
ylläpitotyöstä, mutta tämä osuus siirretään katettavaksi nyt kokonaisuudessaan se-
kajätteen käsittelymaksulla.

Perusmaksutasoa on korotettu viimeksi vuoden 2015 alussa. Tämän jälkeen vuonna
2017 perusmaksusta poistui kuntaosat ja perusmaksun taso laski useissa kunnissa.
Nyt perusmaksuun on tarvetta tehdä noin 7 %:n korotus, jotta Jäte-
kukon toteutta-
man palveluverkoston kasvaneet kustannukset saadaan katettua. Perusmaksun ko-
rotus on vakituksille asunnoille 1,30-2,60 euroa vuodessa ja vapaa-ajan asunnoille
0,80 euroa vuodessa.

Perusmaksua maksavia vakituksia asuntoja on noin 119 000 kpl. Tämä määrä on vähi-
tellen noussut, mutta pienempää perusmaksua maksavien vakituksien asuntojen
osuus on kasvanut. Perusmaksua maksavien vapaa-ajan asuntojen määrä on noin
33 000 kpl.

Jäteastioiden tyhjennysmaksut

Jäteastioiden tyhjennysmaksut ovat maksuja kiinteistökohtaisten tai kiinteistöjen yhi-
teisten kimpaa-astioiden tyhjennyksistä. Tyhjennyshinnat on määritelty erikseen se-
kajätteelle ja hyötyjätteille (biojäte, muovi-, kartonki- ja lasipakkaukset sekä metalli).

Sekajätteen tyhjennysmaksu muodostuu kuljetus- ja käsittelyosasta. Kuljetusosalla
katetaan sekajätteen keräyksen ja kuljetuksen (ml. jäteastiapalvelun ja astiapesujen)
kustannuksia. Käsittelyosalla katetaan sekajätteen käsittelykustannukset (siirto-
kuormaus ja poltto energiahyötykäyttöön) sekä erilliskerätyn biojätteen käsittelykus-
tannukset. Sekajätteen käsittelyosalla katetaan myös kunnallisen jäteyhtiön hallin-
non, asiakaspalvelun, toimitilojen ja tietojärjestelmien kustannukset, jätekeskuksen
kiinteitä kustannuksia sekä jätehuollon kehittämistä. Kun kiinteät kustannukset ja
osin hyötyjätehuollon kustannuksia katetaan sekajätteen maksuilla, kierrätettävien
hyötyjätteiden tyhjennyshinnat pidetään sekajätehintoja alemmina ja taksalla kan-
nustetaan jätelain mukaisesti etusijajärjestyksen mukaiseen jätehuoltoon.

01.10.2020

Sekajätteen tyhjennyshinta on pidetty ennallaan vuoden 2017 alusta lähtien. Nyt sekajäteastioiden tyhjennyshintoihin esitetään korotusta. Hinnan korotus on noin 1-4 % jäteastian koosta riippuen. Kuljetuskustannukset eivät ole muuttuneet, mutta sekajätteen käsittelyosalla katettavat kustannukset ovat nousseet. Sekajätteen käsittely eli energiahyötykäyttö Riikinvoimalla on kallistunut, sillä sähkön ja metallien myynnistä ei saada enää aikaisemman tasoista hyvitystä. Näin ollen yhä suurempi osa käsittelykustannuksista on katettava suoraan jätemaksuilla. Myös sekajätehinnalla katettavat biojätehuollon kustannukset ovat nousseet: biojätteen käsittelyn ja biopussijakelun hinta on kohonnut samalla, kun kerätyn biojätteen määrä on kasvanut. Näiden lisäksi sekajätteen käsittelyosalla katettavat yleiset kustannukset ovat kasvaneet. Erityisesti jäteyhtiön asiakaspalvelun tason nosto on vaikuttanut näihin kustannuksiin. Sekajätteen käsittelyosalla on siirtynyt katettavaksi myös kaikki jätehuollon asiakasrekisterin ylläpitokustannukset, joita katettiin aiemmin osin perusmaksulla.

Biojätteen tyhjennyshintoja laskettiin vuoden 2019 taksaan ja se säilytetään edelleen tuolla tasolla. Biojätteen tyhjennysmaksuja kompensoidaan voimassa olevan taksan tapaan jatkossakin sekajätteen tyhjennyshinnalla siten, että biojätteen käsittelyn kustannukset (käsittely biokaasulaitoksella sekä biopussijakelu) katetaan sekajätteen maksuilla. Biojäteastian tyhjennyshinta kattaa näin ollen ainoastaan biojätteen keräyksen ja kuljetuksen kustannukset (ml. jäteastiapalvelun ja astiapesut). Tällä tavalla kannustetaan biojätteen erilliskeräykseen.

Biojätteen lisäksi pakkausjätteille eli kartonki-, muovi- ja lasipakkauksille sekä metallille on laskettu yhtenäiset tyhjennyshinnat. Hyötyjätteiden tyhjennysmaksuilla saadaan katettua keräyksen ja kuljetuksen kustannukset. Pakkausjätteiden käsittelystä ei tule kustannuksia, koska ne luovutetaan pakkausten tuottajille ilman maksua.

Kartonki- ja muovipakkausten tyhjennyshintoja laskettiin vuoden 2019 taksaan ja ne säilytetään nyt ennallaan. Sen sijaan lasipakkausten ja metallin erilliskeräyksen hinnoittelua esitetään muutettavaksi siten, että niille asetetaan samat tyhjennyshinnat kuin kartonki- ja muovipakkauksille. Aikaisemmin näiden jätelajien keräys on ollut täysin veloituksetonta eli tyhjennykset on katettu kokonaisuudessaan sekajättemaksuilla.

Alun perin lasipakkausten ja metallin veloitukseton keräys otettiin käyttöön, koska näille jätelajeille ei ollut jätehuoltomääräyksissä erilliskeräysvelvoitteita, ja niiden keräysmäärät ja kustannukset olivat kokonaisuudessaan hyvin pieniä. Sittemmin jätehuoltomääräyksiin on otettu näille jätelajeillekin keräysvelvoitteet, ja tuleva jätelain uudistus on edelleen tiukentamassa ja yhtenäistämässä pakkausjätteiden keräyksen laajuutta. Samalla on odotettavissa, että tuottajat tulevat kustantamaan osin pakkausjätteiden erilliskeräystä, jolloin on osoitettava, että tuottajilta saatava kompensatio siirretään taksassa suoraan pakkausjätteiden tyhjennyshintoihin.

Jätelain tulevan uudistuksen ja keräyksessä tosiasiallisesti tapahtuneiden muutosten vuoksi on tässä vaiheessa katsottu perustelluksi yhtenäistää kaikkien pakkausjätteiden hinnoittelu taksassa. Taksan kannustavuus kuitenkin säilytetään siten, että pakkausjätteiden tyhjennysmaksuilla katetaan ainoastaan suorat keräyksen ja kuljetuksen kustannukset, ei siis jäteyhtiön palkkakustannuksia tai yleisiä kustannuksia. Näin

pakkausjätteiden tyhjennyshinnat saadaan pidettyä sekajäteastian tyhjennyshintaa edullisempina.

Aluekeräyspistemaksut

Aluekeräyspistemaksu on asuinhuoneisto- ja vapaa-ajan asuntokohtainen käyttömaksu, joka oikeuttaa Jätekuon ylläpitämien sekajätteen aluekeräyspisteiden käyttöön. Pisteiden käyttäjiksi liittyvät ne yhden tai kahden asunnon talot ja vapaa-ajan kiinteistöt, joilla ei ole käytössä omaa jäteastiaa tai kimppa-astiaa. Maksuissa on kolme luokkaa: vakituisen asunnon maksu, ympärivuotisesti käytettävän vapaa-ajan asunnon maksu ja vain kesäaikana (1.5.–30.9.) käytettävän vapaa-ajan asunnon maksu.

Aluekeräyspisteen käyttöön oikeuttava maksu on jokaisessa osakaskunnassa samansuuruinen. Aluekeräyspistemaksulla katetaan keräyspisteiden rakentaminen ja ylläpito (esim. siivous- ja kunnossapitokustannukset) sekä jäteastiatyhjennykset eli sekajätteen käsittely- ja kuljetuskustannukset.

Aluekeräyspistemaksua on tarvetta korottaa. Korotustarvetta aiheuttaa kohonneet sekajätteen käsittelykustannukset, pisteiden kuormituksen kasvu sekä ylläpidon kohonneet kustannukset. Pisteiden käyttö on lisääntynyt erityisesti kesäaikaan, minkä vuoksi pisteiden kapasiteetteja ja tyhjennysmääriä on kasvatettu. Aluekeräyspistemaksua maksavien asiakkaiden määrä ei ole kuitenkaan kasvanut samassa suhteessa. Aluekeräyspisteillä ongelmana on myös roskaantuminen, mikä aiheuttaa siivoamiskustannuksia. Kustannusten nousun vuoksi maksuja korotetaan 7-9 %. Eniten korotetaan kesäajan käyttömaksua, koska pisteiden kuormitus kohdistuu aiempaa enemmän kesäajalle.

Korttelikeräyksen käyttömaksut

Korttelikeräys on asuntoaluekohtainen, keskitetty jätteenkeräysjärjestelmä. Korttelikeräyksessä asuinalueelle järjestetään korttelikohtaiset tai usean korttelin yhteiset jätteenkeräyspisteet, joissa kerätään sekä sekajätettä että kierrätettäviä hyötyjätteitä. Kaikki asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöt käyttävät korttelikeräyksen alueilla Jätekuon järjestämiä keräyspisteitä, eikä alueilla ole käytössä kiinteistökohtaisia jäteastioita.

Korttelikeräys on toteutettu Siilinjärven Taivallahteen rakenteilla olevalle asuinalueelle ja se on tarkoitus toteuttaa myös Kuopion Savilahden alueelle. Korttelikeräys voidaan ottaa käyttöön myös muilla uusilla asuinalueilla, kun se otetaan huomioon alueen suunnittelussa ja toteuttamisesta sovitaan kunnallisen jäteyhtiön kanssa.

Pientalovaltaisilla alueilla korttelikeräyspisteen käytölle on aluekeräyspistemaksujen kanssa yhtenäiset käyttömaksut, joilla katetaan kaikki korttelikeräyksen rakentamisen ja ylläpidon sekä jätteiden keräyksen, kuljetuksen ja käsittelyn kustannukset. Tätä maksua korotetaan samalla kuin aluekeräyspistemaksua.

Kerros- ja rivitalovaltaisilla alueilla asuntokohtainen kiinteä vuosimaksu voisi ylittää kustannukset, koska yhden jätteenpisteen käyttäjinä on näillä alueilla huomattavasti useampia asuinhuoneistoja kuin pientalovaltaisilla alueilla. Tämän vuoksi näillä alueilla maksu määräytyy niin, että vain korttelikeräyksen rakentamisen ja ylläpidon kustannukset katetaan kiinteällä maksulla, kun taas tyhjennysmaksut jaetaan kiin-

01.10.2020

teistöjen kesken toteutuneiden kustannusten mukaisesti. Korttelikeräyksen kiinteää maksua ei koroteta, mutta jäteastioiden tyhjennysmaksujen osittaiset korotukset tuovat kustannuksiin pientä nousua.

Korttelikeräys on edelleen uusi, vasta käyttöönottoaiheessa oleva järjestelmä, joten maksuperusteiden toimivuutta tullaan vielä seuraamaan, kun asukkaat alkavat käyttää järjestelmää. Tarpeen mukaan taksaa muutetaan kokemusten pohjalta. Tarkoitus joka tapauksessa on, että korttelikeräyksen kustannukset saadaan katettua järjestelmää käyttävien asiakkaiden jätemaksuilla.

Lisäpalvelujen maksut

Asiakkaiden tilaamille jätehuollon lisäpalveluilla on määritelty taksassa erilliset maksut. Lisäpalvelumaksuja määräytyy asiakkaille myös tilanteissa, joissa jäteastian tyhjennyksestä aiheutuu kunnalliselle jätelyhtiölle normaalia poikkeavia kustannuksia esimerkiksi keräyspaikan olosuhteiden vuoksi.

Lisäpalveluihin sisältynyt reittipoikkeamamaksu ja noutomaksu on yhdistetty selvyyden vuoksi yhdeksi poikkeamamaksuksi, mutta maksun määräytymisen perusteet ja taso säilyvät ennallaan. Jätekuon tuntiveloituksen käyttöalaa on tarkennettu aikaisemmasta, jotta sitä voidaan soveltaa laajemmin sellaisiin kohteisiin, joissa jätteenkeräyspaikkaan pääsy edellyttää jätteenkuljettajalta tavallisesta poikkeavia, aikaa vieviä järjestelyjä.

Lisäpalvelujen hintoja on tarkistettu kustannusperusteisesti ja muutama hinnoista nousee. Kompostoreiden ja niiden toimituksen hintaa nostetaan, koska Jätekuon kilpailuttamat kompostoreiden hankintahinnat ovat nousseet. Lisäksi nostetaan jätelavapalvelun (Lavakuon) hintaa koskien siivous- ja remonttijätteen lavaa. Tämä hinnan korotus johtuu jätteen käsittelyhinnan nousemisesta.

Lajitteluasemien pienkuormamaksut

Pienkuormamaksuilla katetaan lajitteluasemilla vastaanotettujen jätteen käsittelyn kustannukset. Lajitteluasemien rakenteet, ylläpito ja jätteen siirtokuljetukset katetaan sen sijaan perusmaksulla, jotta lajitteluasemien vastaanottomaksut saadaan pidettyä kohtuullisella tasolla. Kunnan ensisijaiselle vastuulle kuuluvat asiakkaat voivat tuoda pienkuormien lisäksi Kuopion jätokeskukselle tai Outokummun lajitteluasemalle raskaita kuormia, joihin sovelletaan TSV-taksassa määriteltyjä painoperusteisia maksuja.

Lajitteluasemalla otetaan entiseen tapaan veloituksetta vastaan kotitalouksilta metallijäte sekä sähkö- ja elektroniikkaromu. Veloituksetta otetaan vastaan myös pienkuormat puujätettä sekä betoni- ja tiilijätettä. Pienkuormamaksu otetaan loppusijoitettavasta ja energiahyödynnettävästä jätteestä, joka on tyypillisesti erilaista rakennus-, remointi- ja purkujätettä, huonekaluja ja muuta sellaista jätettä, joka edellyttää koneellista lajittelua. Tällaisen jätteen käsittelykustannukset ovat nousseet. Samalla metallijätteestä saadut tulot ovat pienentyneet.

Nykyisillä pienkuormamaksuilla ei saada katettua vastaanotettavien jätteen käsittelykustannuksia kasvaneet menot ja supistuneet tulot huomioon ottaen. Tämän vuoksi maksutasoa on nostettava. Samalla kuitenkin muutetaan kokonaisuudessaan lajitteluasemien hinnoittelulogiikkaa. Aikaisemmin lajitteluasemilla on ollut kaksi eri

01.10.2020

hintaluokkaa eri kokoisille kuormille. Nyt esitetään siirtymistä tarkempaan kuorman koon mukaiseen hinnoitteluun. Näin tulee käyttöön yksi aikaisempaa matalampi maksuluokka eli pienimpien jäte-erien hinta laskee. Suurimpien kuormien hinnat sen sijaan nousevat huomattavasti.

Hinnoitteluperiaatteen muutoksella pyritään siihen, että maksut vastaisivat paremmin vastaanotetusta jätteestä aiheutuvia kustannuksia. Muutoksella pyritään myös siihen, että jätteet lajiteltaisiin ennen lajitteluasemille tuontia entistä tarkemmin. Mitä vähemmän kuormassa on energiahyödynnettävää tai loppusijoitettavaa jätettä, sitä pienempi on jatkossa maksu.

Lajitteluasemilla on edelleen eritasoiset maksut kotitalouksille ja muille asiakkaille. Kotitalouksien maksut ovat muita matalammat, koska kotitaloudet maksavat perusmaksussa lajitteluasemien ylläpitokustannuksia. Niille, jotka eivät maksa perusmaksua, vastaanottomaksut ovat korkeammat, jotta voidaan ottaa huomioon myös lajitteluaseman kiinteitä kustannuksia.

Taksaan on sisällytetty uutena maksu kotitalouksien tietosuojapaperin vastaanotolle, sillä tämän jätelajin vastaanotto on järjestetty isoimmilla lajitteluasemilla. Maksulla katetaan tietosuojapaperin kuljetus ja jatkokäsittely. Lisäksi on otettu vastaanottohinnat kotitalouksien ajoneuvojen renkaiden vastaanotolle. Maksu vastaanotosta veloitetaan, kun asiakas ei palauta renkaiden tuottajien järjestämiin vastaanottopaikkoihin. Maksulla katetaan kustannukset renkaiden toimittamisesta tuottajien järjestämään käsittelyyn.

Vaikutusten arviointi

Taksamuutoksen ympäristövaikutukset arvioidaan kokonaisuudessaan neutraaleiksi, koska taksamuutokset ovat kohtalaisen vähäisiä.

Asiakkaiden jätehuollon kokonaiskustannukset nousevat jonkin verran taksamuutosten vuoksi. Kustannuksiin vaikuttaa paljon se, millaiset kiinteistön jätehuoltopalvelut ovat. Vakituksilla asunnoilla vuosikustannukset ovat tyypillisimmin noin 100-200 euroa. Korotus kustannuksiin on alueesta ja jätehuollon järjestämistavasta riippuen noin 2-9 %.

Omakotitalossa, jossa biojätteet erilliskerätään tai kompostoidaan, ja tyhjennyksessä on 240 litran jäteastia neljän viikon välein, on korotus kustannuksissa 3,25 euroa vuodessa. Jos biojätettä ei lajitella ja sekajäteastia tyhjennetään kahden viikon välein, on kustannusten korotus 6,50 euroa vuodessa. Taloyhtiöissä, joissa on tyhjennyksessä sekajäteastiat ja jätehuoltomääräysten mukaiset hyötyjäteastiat, kustannusten korotus on tyypillisesti samaa luokkaa eli noin 3-7 euroa vuodessa asuntoa kohti. Syväkeräyskohteissa kustannusten muutos on tätä suurempi.

Kun jätehuoltokustannusten muutosta tarkastellaan pidemmällä aikavälillä vuodesta 2017 lähtien, on muutos erilainen. Osassa kiinteistöjä jätemaksutaso on tällä aikavälillä laskenut, koska hyötyjätteiden ja erityisesti syväkeräyssäiliöiden tyhjennyshintoja on aikaisemmin laskettu.

Taksa ei koske yritysten jätehuoltoa, joten alueella toimivien yritysten osalta yritysvaikutukset ovat neutraalit.

Esitys

Jätelautakunta asettaa jätetaksaluonnoksen yleisesti nähtäville. Lautakunta varaa kuntalaisille ja niille, joiden oloihin päätöksenteolla on huomattava vaikutus, mahdollisuuden esittää mielipiteensä asiasta. Lisäksi jätelautakunta varaa alueen toimialueen kunnille ja kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille tilaisuuden lausunnon antamiseen taksaluonnoksesta.

Jätetaksaluonnos sekä kuulutus asian vireillä olosta ja vaikuttamismahdollisuuksista pidetään nähtävillä jätelautakunnan verkkosivuilla 8.10.–29.10.2020. Tieto kuulutuksesta lähetetään lisäksi sähköisesti kaikkiin jätelautakunnan toimialueen kuntiin, jotta kunnat voivat julkaista ne omilla verkkosivuillaan. Asiasta ilmoitetaan lisäksi kuulutuksella, joka julkaistaan kuntien ilmoituslehdissä viikolla 41.

Nähtävillä olon ja kuulemisen jälkeen jätetaksaan tehdään tarvittaessa muutoksia ja se tuodaan jätelautakunnalle päätettäväksi.

Liitteet

- 1 7295/2020 Luonnos jätetaksaksi 1.1.2021 alkaen
- 2 7295/2020 Jättemaksujen vertailu v. 2020-2021
- 3 7295/2020 Hintaesimerkit kotitalouksien jätehuollon vuosikustannuksista v. 2017-2021
- 4 7295/2020 Jättemaksujen kehitys v. 2015-2021
- 5 7295/2020 Jätehuoltopalvelujen arvioidut kustannukset v. 2021

Valmistelija

Saija Pöntinen

puh. +358 44 718 5066

Hanna Kisonen

puh. +358 44 718 5667

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

Palvelupäällikkö Saija Pöntinen

Lautakunta hyväksyy palvelupäällikön esityksen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Luonnos kunnan toissijaiselle vastuulle kuuluvan jätteen taksaksi 1.1.2021 alkaen

Palvelupäällikkö Saija Pöntinen
Alueelliset jätehuollon viranomaispalvelut

Kunnan toissijainen vastuu jätehuollon järjestämisessä

Elinkeinoelämän jätehuolto sekä julkisen hallinto- ja palvelutoiminnan jätehuolto kuuluu kunnan omaa toimintaa lukuun ottamatta jätelain (646/2011) 28 §:n mukaisesti jätteen haltijan vastuulle. Jätelain 33 §:n mukaan kunnilla on kuitenkin velvollisuus tarjota yrityksille ja muille yhteisöille jätehuoltopalveluja tilanteessa, jossa ne eivät saa markkinoilta palveluja kohtuullisin ehdoin ja pyytävät siksi palvelua kunnalta. Tätä kutsutaan kunnan toissijaiseksi vastuuksi jätehuollosta (TSV). Toissijainen vastuu koskee jätettä, joka soveltuu laadultaan ja määrältään kunnan jätehuoltojärjestelmään. Kunnan toissijaisen jätehuoltovastuun avulla pyritään turvaamaan toimiva jätehuolto ja jätehuoltopalveluiden saatavuus silloinkin, kun muuta palvelutarjontaa ei ole saatavilla.

TSV-palvelun tarjoaminen perustuu aina jätteen haltijan esittämään pyyntöön ja arvioituun palvelupuutteeseen markkinoilla. Silloin, kun jätehuoltopalvelun arvo on vähintään 2 000 euroa vuodessa, on jätteen haltijan ennen pyynnön tekemistä julkaistava ilmoitus tarvitsemastaan palvelusta jätteiden ja sivuvirtojen tietolustassa eli Materiaalitori-verkkopalvelussa. Vasta sitten, jos sopivaa markkinaehtoista palvelua ei Materiaalitorilla julkaistun ilmoituksen pohjalta löydy kohtuullisin ehdoin, voi pyynnön palvelusta esittää kunnalliselle jäteyhtiölle. Pynnön voi esittää myös jätteen haltijalle jätehuoltopalvelua tarjoava yritys.

Kun TSV-palvelun tarjoamiselle on perusteet, jatkuvasta kuljetus- tai vastaanottopalvelusta tehdään jätteen haltijan ja kunnallisen jäteyhtiön välillä jätelain mukainen sopimus. Edellä esitetty Materiaalitoria koskeva jätelain sääntely on tullut voimaan vuoden 2020 alussa ja tätä ennen tehdyt TSV-sopimukset ovat voimassa vielä määräajan loppuun ilman, että palvelun käyttäjän olisi ilmoitettava palvelutarpeesta Materiaalitorilla.

Jos kyseessä on jätehuoltopalvelu, jonka arvo on alle 2000 euroa vuodessa taikka palvelun tarve on kiireellinen ennalta arvaamattoman tapahtuman vuoksi, voi TSV-palvelua pyytää suoraan Jätekuukolta. Jätekuukon tulee kuitenkin vuosittain toimittaa Materiaalitoriin tiedot myös tällaisesta palvelusta.

Yleistä TSV-taksasta ja sen valmistelusta

Kunnan toissijaisen vastuun perusteella tarjottavat jätehuoltopalvelut ovat lakisääteisiä palveluja. Jätelain 78 §:n mukaisesti kunnan lakisääteisestä jätehuollon järjestämisestä on perittävä kustannukset täysimääräisesti kattavaa jätemaksua. Jätetak-

01.10.2020

sun perusteista määrätään jätelain 79 §:n mukaisesti jätetaksassa, jonka kunta (kunnan jätehuoltoviranomainen) hyväksyy. Jättemaksut määrätään jätteen haltijoille jätetaksan mukaisesti ja maksut suoritetaan jätehuoltopalvelut tuottavalle kunnalliselle jäteyhtiölle, joka toimii jätelausKunnan lukuun hoitaen laskutuksen ja maksukertymien seurannan.

TSV-maksujen on vastattava mahdollisimman tarkasti juuri TSV-palvelujen järjestämisestä aiheutuvia kustannuksia. Jätelakiin on sisällytetty vuoden alussa voimaan tullut säännös, jonka mukaan kunnan toissijaisesta jätehuoltopalvelusta perittävä jättemaksu ei saa alittaa kunnan ensisijaiselle vastuulle kuuluvasta jätehuoltopalvelusta perittävää jättemaksua. Näin ollen yrityksiltä ja muilta yhteisöiltä jätehuoltopalveluista perittävien jättemaksujen on oltava vähintään yhtä suuria kuin kotitalouksien sekä kuntien hallinto- ja palvelutoiminnan vastaavista palveluista perittävien maksujen.

Useat jätealan yritykset tukeutuvat jätehuoltopalveluissa Jätekuukoon eli hankkivat TSV-palveluna sekä jätteen kuljetusta että käsittelyä kunnalliselta jäteyhtiöltä. TSV-palvelujen merkitys onkin huomattavasti suurempi kuin arvioitiin viime vuonna. TSV-maksut on pääosin yhtenäistetty kotitalouksien maksujen kanssa eli ne ovat matlammat kuin aikaisemmat jäteyhtiön markkinaehtoisien toiminnan maksut. Yrityksille tarjottavien jätehuoltopalvelujen maksuissa ei ole näin ollen enää vastaavaa katetta kuin niissä aikaisemmin oli. TSV-maksuilla katetaan kuitenkin jätelain mukaisesti näiden palvelujen tarjoamisesta aiheutuvat kustannukset.

TSV-taksa on valmisteltu alueellisissa jätehuollon viranomaispalveluissa kunnallisen jäteyhtiön toimittamien tietojen pohjalta. Käsittelyssä on nyt taksaluonnos. Yrityksille ja muille yhteisöille, joihin asia voi vaikuttaa, varataan hallintolain 41 §:n mukaiset vaikutusmahdollisuudet taksaluonnokseen. Lisäksi kunnille ja ympäristönsuojeluviranomaisille annetaan mahdollisuus lausunnon esittämiseen asiassa. Tämän jälkeen TSV-taksa tuodaan jätelausKunnan hyväksyttäväksi. TSV-taksan on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2021.

Jäteastoiden tyhjennysmaksut

Jätelain 79 §:n mukaan kunnan jättemaksun perusteita ovat jätteen laji, laatu, määrä ja noutokerrat. TSV-taksassa on määritelty säännöksen mukaisesti maksut jäteastoiden tyhjennyspalveluille jätelajeittain. Koko alueella noudatetaan yhtenäisiä maksuperusteita. Kuljetusten osalta maksut muodostuvat kilpailutuksen perusteella alueittain. Samoin kuin kunnan ensisijaiselle vastuulle kuuluvassa jätetaksassa, jäteastoiden tyhjennyshinnoille on kaksi hinta-aluetta: 1) Kuopio, Siilinjärvi ja Pieksämäki sekä 2) muut kunnat.

Sekajäteastoiden tyhjennyshinnat ovat TSV-asiakkailla yhtenäiset kunnan ensisijaiselle vastuulle kuuluvien asiakkaiden hintojen kanssa. Näitä sekajäteastoiden tyhjennyshintoja nostetaan, koska sekajätteen käsittelykustannukset samoin kuin sekajätehinnalla katettavat yleiset kustannukset ovat nousseet. Sekajäteastian ja sekajätteen syväkeräyssäiliöiden hinnan korotus on noin 1-4 % jäteastian koosta riippuen siten, että hinnan muutos on suurin isoimmilla jäteastioilla.

Biojätteen tyhjennyshinta on TSV-asiakkailla huomattavasti korkeampi kuin kunnan ensisijaiselle jätehuoltovastuulle kuuluvilla asiakkailla, koska TSV-asiakkailla biojätteen tyhjennyksiä ei voida kompensoida sekajätteen käsittelymaksuilla. Kunkin jäte-

01.10.2020

lajin keräyksen, kuljetuksen ja käsittelyn kustannukset katetaan siitä jätelajista saatavilla maksuilla. Biojätteen maksuilla on siis katettava kaikki kuljetuksen ja käsittelyn kustannukset. Käsittelyn kustannukset ovat kasvaneet, minkä lisäksi hintojen tarkistuksessa on otettu huomioon se, että yritysasiakkaiden biojäteastiat ovat monesti varsin painavia eli jätettä on niissä paljon. Biojäteastian tyhjennys hintoja nostetaan 1-6 %. Syväkeräyssäiliöissä muutos on tätä suurempi, mutta käytännössä näitä säiliöitä ei ole TSV-asiakkailta tyhjennyksessä.

Pahvi-, kartonki- ja muovipakkausten tyhjennys hinnat ovat yhtenäiset TSV-asiakkailta ja kunnan ensisijaiselle vastuulle kuuluvilla asiakkailla. Nämä maksut kattavat niistä aiheutuvat kustannukset, eikä näitä hintoja ole tarvetta korottaa.

Lasipakkausten ja metallin tyhjennys hinnat ovat TSV-asiakkailta korkeammat kuin kunnan ensisijaiselle vastuulle kuuluvilla asiakkailla. Kotitalouksille sekä kuntien hallinto- ja palvelutoiminnalle on laskettu kaikille hyötyjätteille yhtenäinen tyhjennys hinta, joka on keskimääräinen hinta, jolla saadaan katettua biojätteen, muovi- ja kartonkipakkausten, lasipakkausten ja metallin keräyksen ja kuljetuksen kustannukset. TSV-asiakkaille tällaista hinnan tasausta eri hyötyjätelajien välillä ei tehdä. Koska lasipakkausten ja metallin kilpailutetut tyhjennys hinnat ovat muita hyötyjätteitä korkeammat, ne ovat TSV-asiakkailta eri tasolla kuin muilla asiakkailla. Hinnat säilyvät joka tapauksessa TSV-asiakkailta samoina kuin vuonna 2020.

Jätehuollon lisäpalvelujen maksut ovat entiseen tapaan TSV-asiakkailta samat kuin kunnan ensisijaiselle jätehuoltovastuulle kuuluvilla asiakkailla. TSV-asiakkaiden lisäpalvelumaksut pysyvät entisellään. Taksaa kuitenkin tarkennetaan niin, että jäteastiatipesuja ei enää TSV-asiakkailta tarjota veloitusettomana palveluna. Näin tästäkin palvelusta tulee maksu juuri niille, jotka palvelua käyttävät. Osa lisäpalveluista tarjotaan ainoastaan kunnan ensisijaiselle jätehuoltovastuulle kuuluvilla asiakkailla, eikä näille ole asetettu ollenkaan hintaa TSV-taksaan.

Lajitteluasemien vastaanottomaksut

Lajitteluasemilla otetaan vastaan jäteastioihin määränsä tai laatunsa vuoksi soveltumattomia jätteitä myös TSV-asiakkailta. Pienkuormien vastaanottomaksut ovat kotitalouksien vastaanottomaksuja huomattavasti korkeammat, koska niissä on huomioitu myös lajitteluasemien kiinteitä kustannuksia. Kotitalouksien osalta lajitteluasemien infra ja ylläpito katetaan perusmaksulla, jota taas muut asiakkaat eivät maksa.

Pienkuormamaksu otetaan TSV-asiakkailta betoni- ja tiilijätteestä sekä loppusijoitettavasta ja energiahyödynnettävästä jätteestä, joka on tyypillisesti erilaista rakennus-, remontointi- ja purkujätettä sekä muuta sellaista jätettä, joka edellyttää koneellista lajittelua. Tällaisen jätteen käsittelykustannukset ovat nousseet. Samalla metallijätteestä saadut tulot ovat pienentyneet.

Nykyisillä pienkuormamaksuilla ei saada katettua vastaanotettavien jätteiden käsittelykustannuksia kasvaneet menot ja pienentyneet tulot huomioon ottaen. Tämän vuoksi maksutasoa on nostettava siten kuin kunnan ensisijaiselle vastuulle kuuluvan jätteen taksassakin. Samalla muutetaan kokonaisuudessaan lajitteluasemien hinnoittelulogiikkaa. Vastaanotossa siirrytään aiempaa tarkempaan kuorman koon mukaiseen hinnoitteluun. Näin maksut vastaavat paremmin jätteistä tosiasiasa aiheutuvia

kustannuksia. Hinnoitteluperiaatteen muutoksella pyritään myös siihen, että jätteet lajiteltaisiin ennen lajitteluasemille tuontia entistä tarkemmin.

Jätekeskuksen vastaanottomaksut

Kuopion jätekeskuksella vastaanotettaville jätteille on määritelty kustannusperusteisesti tonnihinnat (euroa/tonni). Näissä hinnoissa on huomioitu edelleen kohtuullinen kate. Lähtökohtaisesti niille jätelajeille, jotka on sisällytetty TSV-taksaan, on käsittelypalvelu tarjolla. Jos kuitenkin jätteenkäsittelyn tilanne muuttuu taksan voimassa ollessa niin, ettei jäte sovellu enää jäteyhtiön vastaanotettavaksi esimerkiksi jatkokäsittelykanavan puuttuessa, ei se ole velvollinen ottamaan jätettä vastaan. Jätelain mukainen kunnan toissijainen jätehuoltovelvoite koskee vain sellaista jätettä, joka soveltuu kunnan jätehuoltojärjestelmään. Siltä osin kuin on kyse kunnan ensisijaiselle vastuulle kuuluvasta jätteestä, on Jätekeskuksen vastaanotto järjestettävä.

Jätekeskuksen vastaanottohinnat pysyvät pääosin vuoden 2020 tasolla. Yksittäisten jätelajien hintoihin tulee muutoksia kustannusten nousun vuoksi. Jätteiden vastaanoton kustannusten nousu johtuu kilpailutettujen jätteenkäsittelijöiden hintojen kohoamisesta (biojäte, bitumi ja kattohuopa) taikka muusta käsittelytapojen ja käsittelykustannusten muuttumisesta (seinä- ja välipohjaeriste). Sekajätteen ja poltettavien jätteiden hinnat nousevat, koska jätteen energiahyödyntämisen hinta on polttolaitoksilla kohonnut. Lisäksi nostetaan loppusijoitettavien jätteiden vastaanottohintoja, koska loppusijoitettavan jätteen määrän koko ajan vähetessä käsittelyn yksikkökustannukset nousevat (roskaiset maat, kostutettu tuhka ja muut loppusijoitettavat jätelajit).

TSV-taksaan sisällytetään uudestaan jätekeskuksen vastaanottohinta rakennus- ja purkujätteelle ym. lajiteltavalle jätteelle. Tämän jätelajin hinta poistettiin viime vuonna TSV-taksasta, koska Jätekeskuksella ei enää ollut tälle jätteelle omaa tai kilpailutettua käsittelyä. Koska jätelajin vastaanotolle ja käsittelylle on kuitenkin ollut tarvetta sekä lakisääteisillä asiakkailta että TSV-asiakkailta, on Jätekeskus käynnistänyt käsittelyn uudelleen osin ulkopuolelta kilpailutettuna palveluna.

Uusia TSV-taksaan sisällytettäviä jätekeskuksella vastaanotettavia jätteitä ovat kovat ja pehmeät muovit materiaalihyötykäyttöön sekä sellainen poltettava jäte, joka on murskattava ennen hyödyntämistä. Materiaalihyötykäyttöön kelpaavat muovit ovat sellaisia puhtaita muovilaatuja, jotka voidaan ohjata käsittelyyn toimijoille, jotka tuottavat muovista uusia muovituotteita. Kovat muovit ovat esimerkiksi muoviputkia (ei pvc-muovia) ja pehmeät muovit sellaisia maatalousmuoveja, joissa ei ole mukana epäpuhtauksia. Esikäsittelyä vaativaa, epäpuhtauksia ja erilaisia muovilaatuja sisältävää maatalousmuovia voidaan ottaa jatkossa vastaan murskattavana poltettavana jätteenä. Maatalousmuovien isojen erien vastaanotolle on tullut selvästi tarvetta. Pienerinä niitä otetaan jatkossakin vastaan kaikilla lajitteluasemilla pienkuormamaksuilla.

Jätekeskuksen lisäksi jätelajeittain määritellyillä tonnihinnoilla otetaan vastaan jätteitä myös Outokummun lajitteluasemalla. Outokummun lajitteluasemalla on muista lajitteluasemista poiketen vaakajärjestelmä ja rakenteet, jotka mahdollistavat suurempien jäte-erien vastaanoton. Jätelajikohtaiset hinnat vastaavat paremmin jätteistä aiheutuvia kustannuksia sekä motivoivat jätteiden lajitteluun ja mahdollistavat paremmin jätteiden hyödyntämisen. Outokummun lajitteluaseman toiminta ei vastaa

01.10.2020

kuitenkaan kokonaisuudessaan Kuopion jätekeskuksen toimintaa, joten vastaanottohintoja on huomattavasti suppeammin eri jätelajeille kuin Kuopion jätekeskuksella.

Outokummun lajitteluaseman painoperusteiset vastaanottohinnat on muodostettu siten, että Kuopion jätekeskuksen vastaanottohintaan on lisätty jätteiden kuljetuskustannukset jätekeskukselle. Kuljetuskustannukset perustuvat kunnallisen jäteyhtiön laskelmiin siitä, mitä kunkin jätelajin kuljetus maksaa. Jotkut jätelajit vastaanotetaan Outokummussa samalla hinnalla kuin jätekeskuksella, jos jäte käsitellään Outokummussa tai se saadaan toimitettua suoraan käsittelypaikkaan siten, ettei ylimääräisiä kuljetuskustannuksia tule verrattuna Kuopion jätekeskuksella tapahtuvaan vastaanottoon. Outokummun vastaanottohinnat nousevat paikoin samoin perustein kuin jätekeskuksen vastaanottohinnat.

Jätekeskuksen ja Outokummun lajitteluaseman painoperusteisissa hinnoissa on mahdollisuus tarkistaa taksassa määriteltä tarkkaa hintaa alemmaksi tai korkeammaksi 20 %, jos jätteen määrästä, ominaisuuksista tai muista vastaavista seikoista aiheutuu tavallista poikkeavia vastaanottokustannuksia. Jäte-erä voi esimerkiksi tarvita ominaisuuksiensa vuoksi esikäsitteilyä, tai sen jatkokäsittelyn hinta voi olla erän pienuuden tai suuruuden vuoksi normaalista poikkeava. Näin ollen on perusteltua, että hintoja voidaan muuttaa tarvittaessa siten, että ne vastaavat kustannuksia.

Jätekeskuksen ja Outokummun lajitteluaseman raskaiden kuormien vastaanottoon otetaan uutena käyttöön vaakamaksu. Tällä maksulla katetaan niitä kiinteitä kustannuksia, joita aiheutuu jokaisen kuorman kirjaamisesta, raportoinnista, hallinnoinnista ja laaduntarkkailusta. Näiden töiden kustannukset ovat koko ajan kasvaneet ja kiinteällä maksulla varmistetaan, että kustannukset saadaan katettua kaiken kokoisia ja laatuksia kuormia ajatellen.

Vaikutusten arviointi

Taksamuutosten ympäristövaikutusten arvioidaan olevan kokonaisuudessaan neutraalit. Taksamuutokset ovat kokonaisuudessaan vähäiset, eikä niiden arvioida vaikuttavan jätehuoltopalvelujen hankkimiseen siten, että muutoksilla olisi vaikutuksia ympäristöön.

Jätehuoltopalveluja tarvitseville yrityksille jätelaki ja sen nojalla annettu taksa varmistavat palvelujen saannin aina, kun jäte soveltuu kunnan jätehuoltojärjestelmään. Taksamuutosten vaikutukset TSV-palveluja tarvitseviin yrityksiin ovat lievästi negatiiviset, sillä osa maksuista nousee. Muutokset ovat kuitenkin verrattain vähäisiä.

Jätehuollon alalla toimiviin yrityksiin muutokset vaikuttavat eri tavoin riippuen siitä, tukeutuuko jätehuoltoalan yritys palveluntarjonnassaan osin kunnallisen jäteyhtiön palveluihin vai järjestääkö se palveluja pääosin itse. Useat jätehuoltopalveluja tarjoavat yritykset hankkivat osin Jätekeskuksen kuljetus- ja käsittelypalveluja, joten heille muutokset voivat olla lievästi negatiiviset. Toisaalta, jos yritys tarjoaa kuljetus- ja vastaanottopalveluja omana toimintana, TSV-hintojen nostamisen vaikutus voi olla positiivinen eli kunnallisen jäteyhtiön TSV-hinnan noustessa yksityisen palvelutarjonnan hinta voikin olla siihen nähden kohtuullinen eli asiakas siirtyykin tämän yrityksen palvelujen käyttäjäksi.

01.10.2020

Esitys

Jätelautekunta asettaa TSV-taksaluonnoksen yleisesti nähtäville. Lautekunta varaa kuntalaisille ja niille, joiden oloihin päätöksenteolla on huomattava vaikutus, mahdollisuuden esittää mielipiteensä asiasta. Lisäksi jätelautekunta varaa toimialueen kunnille ja kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille tilaisuuden lausunnon antamiseen TSV-taksaluonnoksesta.

TSV-taksaluonnos sekä kuulutus asian vireillä olosta ja vaikuttamismahdollisuuksista pidetään nähtävillä jätelautekunnan verkkosivuilla 8.10.–29.10.2020. Tieto kuulutuksesta lähetetään lisäksi sähköisesti kaikkiin jätelautekunnan toimialueen kuntiin, jotta kunnat voivat julkaista ne omilla verkkosivuillaan. Asiasta ilmoitetaan lisäksi kuulutuksella, joka julkaistaan kuntien ilmoituslehdissä viikolla 41.

Nähtävillä olon ja kuulemisen jälkeen taksaan tehdään tarvittaessa lausuntojen ja mielipiteiden pohjalta muutoksia. TSV-jätetaksa tuodaan tämän jälkeen jätelautekunnalle hyväksyttäväksi.

Liitteet

6 7299/2020 Luonnos TSV-jätetaksaksi 1.1.2021 alkaen

Valmistelija

Saija Pöntinen

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 5066

Päätösehdotus

Palvelupäällikkö Saija Pöntinen

Lautekunta hyväksyy palvelupäällikön esityksen.

Päätös

Merkitään, että Jätekuon toimitusjohtaja, Arto Ryhänen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen klo 16.00.

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Jätehuoltoviranomaisen asiakaspalvelun ja sidosryhmäyhteistyön kehittäminen

Palvelupäällikkö Saija Pöntinen Alueelliset jätehuollon viranomaispalvelut

Taustaa

Savo-Pielisen jätelautakunta hyväksyi kokouksessaan syksyllä 2019 painopisteet jätehuollon viranomaispalvelujen vuoden 2020 toiminnalle. Yhdeksi toiminnan painopisteeksi asetettiin asiakaspalvelun, sidosryhmäyhteistyön ja viestinnän kehittäminen. Tämän painopisteen toteuttamiseksi on selvitetty kyselyin asiakkaiden tyytyväisyyttä jätehuoltoviranomaisen asiakaspalveluun sekä jätehuollon keskeisimpien sidosryhmien näkemyksiä yhteistyön toimivuudesta.

Asiakaskyselyn tulokset ja palvelun kehittäminen

Asiakaskysely osoitettiin 200 sellaiselle asiakkaalle, jotka olivat asioineet kevään 2020 aikana sähköisesti tai kirjeitse jätehuoltoviranomaisessa. Kyselyyn vastasi 54 asiakasta. Asiakkaat olivat kyselytulosten perusteella varsin tyytyväisiä asiakaspalvelun ystävällisyyteen ja asiantuntemukseen. Asiakkaat kokivat myös tavoittavansa asiakasneuvojat tavallisesti kohtalaisen hyvin. Takaisinsoittojärjestelmän käyttöönottoa ehdotettiin kuitenkin tavoitettavuuden parantamiseksi. Pääsääntöisesti asiakkaat olivat tyytyväisiä myös jätehuoltoa koskevien hakemusten käsittelyprosessiin, joskin hakemusten käsittelyaikaa pidettiin paikoin pitkänä.

Asiakaspalvelun haasteena on se, että jätehuoltoviranomainen on usein asiakkaisiin yhteydessä tilanteissa, joissa asiakasta kehoitetaan huolehtimaan jätehuoltoa koskevista velvoitteista, ja tällaiset velvoitteet voidaan kokea kielteisinä. Jotkut asiakkaat pitävät jätehuoltoa koskevaa sääntelyä monimutkaisena ja jäykkänä, eivätkä siksi ymmärrä ratkaisuja. Jätehuoltoviranomaisen on joka tapauksessa tehtävä asiakkaita koskevat päätökset jätelainsäädännön mukaisesti, mutta tärkeää on etsiä asiakkaille sopivia ratkaisuja niissä rajoissa, minkä säännökset mahdollistavat.

Jotta asiakkaat saavat tarvitsemaansa tietoa jätehuollon sääntelystä ja jätehuoltoviranomaisessa asioinnista, on jätelautakunnan verkkosivut uudistettu siten, että uudistamisessa on otettu huomioon sivuston saavutettavuus, selkeys ja sisällön ymmärrettävyys. Jätehuoltoviranomaisen asiakaspalvelua kehitetään asiakkaiden toiveiden mukaisesti ottamalla puhelupalvelussa käyttöön takaisinsoittomahdollisuus tilanteissa, jossa asiakasneuvojat ovat varattuja. Lisäksi asiakkaiden hakemusten käsittelyprosessia on muutettu niin, että hakemusten käsittelyaikoja on saatu lyhennettyä. Työn alla on vielä asiakaskirjeiden ja päätösten sisällön yksinkertaistaminen mahdollisuuksien mukaan, jotta ne olisivat mahdollisimman selkeitä.

Sidosryhmäkyselyjen tulokset ja yhteistyön kehittäminen

Jätehuoltoviranomaisen yhteistyön toimivuutta keskeisimpien yhteistyökumppanien kanssa selvitettiin sähköisellä kyselyllä ja yhteisissä tapaamisissa. Tärkeimmät sidosryhmät eli Jätekukko, kunnat ja ELY-keskukset, pitävät nykyistä yhteistyötä toimivana ja järjestettäviä yhteistyötapaamisia tarpeellisina. Näin ollen jatkossakin järjestetään mm. jätehuollon neuvottelukunnan ja työryhmien tapaamisia sekä aluepalavereja. Keskusteluun ja verkostoitumiseen varataan jatkossa toiveiden mukaisesti aiempaa enemmän mahdollisuuksia.

Sidosryhmäviestintää on kehitetty ottamalla käyttöön vuorovaikutteinen työalusta, jolla on korvattu aiempi sisäinen verkkosivusto. Tämäkin muutos edesauttaa vuoropuhelua. Keskeisimpien sidosryhmien kanssa tehtävän yhteistyön lisäksi jätehuoltoviranomaisessa huolehditaan siitä, että tapaamisia järjestetään kokemusten vaihtamiseksi ja jätehuollon yhteiseksi kehittämiseksi myös muiden tahojen, kuten naapurialueiden jätehuoltoviranomaisten ja jäteyhtiöiden sekä tuottajayhteisöjen kanssa.

Vaikutusten arviointi

-

Esitys

Jätelautekunta merkitsee tiedoksi liitteenä olevan yhteenvedon, jossa on esitetty asiakas- ja sidosryhmäyhteistyötä koskevien kyselyjen tulokset sekä niiden pohjalta tehdyt ja jatkossa toteutettavat toimenpiteet.

Liitteet

7 7286/2020 Asiakaspalvelun ja yhteistyön toimivuus ja kehittäminen

Valmistelija

Saija Pöntinen

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 5066

Päätösehdotus

Palvelupäällikkö Saija Pöntinen

Lautakunta hyväksyy palvelupäällikön esityksen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Toiminnan suunnittelu ja talousarvion 2021 valmistelutilanne

Palvelupäällikkö Saija Pöntinen Alueelliset jätehuollon viranomaispalvelut

Yleistä toiminnan ja talouden suunnittelusta

Kuntalaissa edellytetään kunnan toiminnalta tavoitteellisuutta ja suunnitelmallisuutta. Kuntalain (410/2015) 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio, jossa hyväksytään kunnan toiminnan ja talouden tavoitteet. Kuopion kaupungin talousarvio valmistellaan palvelualueilla. Jätehuollon viranomaispalvelujen osio on osa kaupunkiympäristön palvelualueen talousarviota.

Kuopion kaupungin talousarvioesitys on valmisteilla. Jätelautekunnassa käsitellään nyt jätehuollon viranomaispalvelujen talousarvion valmistelutilanne. Talousarvioluonnokseen voi tulla vielä vähäisiä muutoksia talousarvion valmistelun edetessä.

Sen jälkeen, kun kaupunginvaltuusto hyväksyy talousarvion, lautakunnat hyväksyvät palvelualueiden käyttösuunnitelmat, joissa määritellään talousarvion mukaisten rahojen käyttö. Jätelautekunta hyväksyy jätehuollon viranomaispalvelujen käyttösuunnitelman. Kokonaisuutena kaupunkiympäristön palvelualueen käyttösuunnitelman hyväksyy kaupunkirakennelautakunta.

Jätehuoltoviranomaisen toiminta-ajatus

Savo-Pielisen jätelautekunnassa ja sen alaisuudessa toimivassa yksikössä, alueellisissa jätehuollon viranomaispalveluissa, hoidetaan jätelain mukaiset jätehuollon järjestämisen viranomaistehtävät. Lisäksi huolehditaan kuntien yhteisesti sopimista jätehuoltoon liittyvistä seuranta- ja kehittämistehtävistä.

Jätelautekunnan päätöksenteolla asetetaan raamit toimivalle ja ympäristöä mahdollisimman vähän kuormittavalle jätehuollolle ja edistetään jätelain mukaisen etusijajärjestyksen toteutumista. Jätehuollon seurannalla varmistetaan, että kunnan jätehuollon järjestämisvastuulle kuuluvat kiinteistöt eli asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöt sekä kuntien hallinto- ja palvelutoiminnan kiinteistöt ovat kattavasti ja asianmukaisesti järjestetyn jätehuollon piirissä.

Tavoitteena on, että jätehuollon viranomaispalveluissa tehdään päätökset tehokkaasti ja yhdenmukaisesti koko toimialuetta koskien. Toiminnassa varmistetaan asioiden käsittelyn asiantuntijuus ja huomioidaan asiakkaiden erilaiset tarpeet jätehuoltojärjestelyissä. Alueen kuntien, ympäristönsuojeluviranomaisten ja kunnallisen jäteyhtiön sekä muiden sidosryhmien kanssa tehdään yhteistyötä, kun jätehuollon viranomaistehtäviä hoidetaan.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Jätehuollon viranomaispalveluissa merkittävimmän toimintaympäristömuutoksen tulee aiheuttamaan jätelain uudistus. Erityisesti lakiin sisällytettävät tiukat hyötyjätteen erilliskeräysvelvoitteet tulevat vaikuttamaan alueen jätehuoltomääräyksiin, taksaan ja käytännön jätehuoltopalveluihin.

Jätelainsäädännön lisäksi kuntien vuonna 2017 hyväksymä jätepoliittinen ohjelma sekä jätelautakunnan vuonna 2018 hyväksymä jätehuollon palvelutaso ohjaa jätehuollon viranomaispalvelujen toimintaa. Jätelain uudistus tulee edellyttämään sitä, että jätepoliittisen ohjelman mukaisia tavoitteita ja jätehuollon palvelutasoa tarkastellaan uudelleen uusien valtakunnallisten tavoitteiden valossa.

Toiminnan tavoitteet ja painopisteet

Toiminnan tavoitteet ja painopisteet vuodelle 2021 ovat seuraavat:

1. Jätehuoltomääräysten päivittäminen

Kunnalliset jätehuoltomääräykset tullaan päivittämään vastaamaan uudistuvaa jätelain sääntelyä. Erityisesti tarkastellaan hyötyjätteen erilliskeräysvelvoitteet ja kompostointia koskeva sääntely sekä tehdään tarkistuksia saostus- ja umpisäiliölietteitä koskevaan sääntelyyn. Mikäli jätelaki tulee voimaan alkuvuonna 2021, on kunnalliset jätehuoltomääräykset tarkoitus saada voimaan vuoden 2022 alussa. Määräysmuutokset tullaan toimeenpanemaan niiden hyväksymisen jälkeen tiedottamalla muutoksista ja seuraamalla määräysten toteutumista.

2. Jätepoliittisen ohjelman projektisuunnitelman ja taustaselvitysten laadinta

Nykyinen kuntien jätepoliittinen ohjelma on voimassa vuoteen 2022 saakka. Vuoden 2021 aikana tehdään projektisuunnitelma uuden ohjelman laatimista varten. Samalla tehdään taustaselvityksiä uuden ohjelman laadinnan tueksi. Ohjelman varsinainen valmistelu ja hyväksyntä on tarkoitus tehdä vuoden 2022 aikana. Tämän työn rinnalla selvitetään myös alueen jätehuollon palvelutason päivittämistarpeita.

3. Jätehuollon seuranta: vuonna 2019-2020 valmistuneiden asuin- ja vapaa-ajan rakennusten liittyminen jätehuoltoon sekä kimppejen jätehuolto

Jätehuollon seurannassa tarkastellaan sitä, ovatko kaikki asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöt asianmukaisesti järjestetyn jätehuollon piirissä ja ovatko jätehuoltopalvelut määräysten mukaisia. Seurannan painopisteenä on vuosina 2019-2020 valmistuneiden rakennusten jätehuoltoon liittymisen tarkastelu. Samalla jatketaan vuonna 2020 aloitettua kimppejen jätehuollon asianmukaisuuden läpikäyntiä. Lisäksi liittymisvelvoitteen seurantaa tehdään vakiintuneesti tarkistamalla jätehuollon asiakasrekisteristä päättyneet asiakkuudet määräajoin.

01.10.2020

4. Saostus- ja umpisäiliölietteiden jätehuollon seuranta: jälkiseuranta ja seurannan eteneminen uusiin kuntiin

Saostus ja umpisäiliölietteiden jätehuollon seurannassa jätehuollon asiakasrekisteriin viedään päivitettyä tietoa siitä, millä kiinteistöillä lietteitä syntyy ja selvitetään, onko kiinteistöillä riittävät säiliöiden tyhjennykset. Samalla tiedotetaan omatoimisen käsittelyn mahdollisuudesta ja sitä koskevasta ilmoitusvelvollisuudesta sekä käsitellään saapuvat ilmoitukset yhteistyössä kuntien ympäristönsuojeluviranomaisten kanssa. Tiedotuksen ja seurannan avulla pyritään varmistamaan, että saostus- ja umpisäiliölietteet tyhjennetään ja käsitellään asianmukaisesti niin, ettei niitä päädy käsittelemättömänä ympäristöön. Vuonna 2021 hoidetaan jälkiseurantaa niissä kunnissa, joissa ensimmäinen tiedotus- ja kehotusvaihe on toteutettu. Lisäksi seurantaa jatketaan Koillis-Savon alueen kunnissa. Jätevesilietteiden kuljetusten toimivuutta ja saatavuutta kartoitetaan seurannan edetessä.

Jätehuollon viranomaispalvelujen talousarvioluonnos

Jätehuoltoviranomaisen toiminnan kustannukset katetaan kokonaisuudessaan jätemaksuilla (perusmaksun jätelauslautakuntaosalla), joten nettotulos on vastuukunnalle nolla. Kuopion kaupungille tai muille kunnille ei siis aiheudu jätehuollon viranomaispalveluista kuluja.

Jätehuollon viranomaispalvelujen vuoden 2021 menoiksi on arvioitu yhteensä 376 000 euroa. Menot ovat lähimain vuoden 2020 alkuperäisen talousarvion tasolla. Talousarvio on laadittu uusien vastuukunnan ohjeiden mukaan tuhansien eurojen tarkkuudella (henkilöstösivukulut on esitetty satojen eurojen tarkkuudella).

Perusmaksuun sisältyvä jätelauslautakuntaosa pienenee hieman, koska perusmaksua maksavien kiinteistöjen määrä on vähän kasvanut. Jätelauslautakuntaosa on vuonna 2021 vakituisilla asuinkiinteistöillä 2,78 euroa vuodessa (alv 0 %, nyt 2,80 euroa vuodessa) ja vapaa-ajan asunnoilla 1,39 euroa vuodessa (alv 0 %, nyt 1,40 euroa vuodessa).

Esitys

Lautakunta hyväksyy jätehuollon viranomaispalvelujen toiminnan painopisteet vuodelle 2021. Lautakunta merkitsee tiedoksi talousarvioluonnoksen 2021.

Vaikutusten arviointi

-

Liitteet

8 7243/2020 Talousarvioluonnos 2021

Valmistelija
Saija Pöntinen
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 5066

Päätösehdotus

Palvelupäällikkö Saija Pöntinen

Lautakunta hyväksyy palvelupäällikön esityksen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

§ 16

Asianro 4097/00.02.03/2020

Jätelautekunnan tiedonannot 1.10.2020

Palvelupäällikkö Saija Pöntinen Alueelliset jätehuollon viranomaispalvelut

4097/2020	Jätehuollon viranomaispalvelujen osavuosisikatsaus 1.1.-21.9.2020
4097/2020	Yhdyskuntatekniset palvelut 2020 Kuopiossa, kyselytutkimuksen tulosten jätehuoltoa koskevat osiot
4097/2020	Luettelo viranhaltijapäätöksistä ajalta 16.5.2020-17.9.2020

Vaikutusten arviointi -

Esitys Lautakunta merkitsee asiat tiedoksi.

Liitteet	9 4097/2020 Jätehuollon viranomaispalvelujen osavuosisikatsaus 1.1.-21.9.2020
	10 4097/2020 Yhdyskuntatekniset palvelut 2020 Kuopiossa, kyselytutkimuksen tulosten jätehuoltoa koskevat osiot
	11 4097/2020 Luettelo viranhaltijapäätöksistä ajalta 16.5.2020-17.9.2020 (jaetaan lautakunnan jäsenille)

Valmistelija
Saija Pöntinen puh. +358 44 718 5066
Mari Karttunen puh. +358 44 718 5068
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus Palvelupäällikkö Saija Pöntinen

Lautakunta hyväksyy palvelupäällikön esityksen.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.